

Samlenotat

vedrørende det ekstraordinære rådsmøde (retlige og indre anliggender) den
25. november 2022

22. november 2022

**Udlændinge- og
Integrationsministeriet**

Dagsorden

Side

**Den nuværende situation langs alle migrationsruter -
status over de presserende udfordringer og fælles vej
frem**

s. 2

KOM dokument foreligger ikke

= Udveksling af synspunkter

Internationalt udlændingesamarbejde
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sags nr. 2019 - 13090
Akt-id 2146232

Den nuværende situation langs alle migrationsruter - status over de presserende udfordringer og fælles vej frem

KOM dokument foreligger ikke

= Udveksling af synspunkter

Nyt notat

1. Resumé

Formandskabet har indkaldt til ekstraordinært rådsmøde den 25. november med kort varsel. Der er kun et punkt på dagsordenen om udveksling af synspunkter om den nuværende situation langs alle migrationsruter og status over de presserende udfordringer og fælles vej frem. Det vides endnu ikke, hvorvidt formandskabet vil lægge op til konklusioner og i så fald, om der vil være tale om rådskonklusioner eller formandskabskonklusioner. Det er forventningen, at fokus vil være på den aktuelle situation i Middelhavet, hvor NGO-skibe redder irregulære migranter. Forventningen er også – efter den tilspidsede drøftelse mellem Italien og Frankrig om hvor NGO-skibe skal tillades anløb – at mødet vil drøfte en fælles europæisk tilgang. Derudover er det forventningen, at situationen langs migrationsruterne mod EU vil blive drøftet, herunder særligt Den centrale Middelhavsroute. Kommissionen har fremlagt udkast til en EU-handleplan for det centrale Middelhav. Sagen rejser som udgangspunkt ikke spørgsmål om gældende ret, lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser. Regeringens holdning er, at irregulær migration mod EU så vidt muligt skal håndteres, inden den når EU.

2. Baggrund

Formandskabet har den 18. november indkaldt til ekstraordinært rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 25. november 2022. Baggrunden for det hasteindkaldte møde er konkret situationen vedrørende det norsk indregistrerede skib Ocean Vikings opsamling af 234 irregulære migranter i Middelhavet. Italien afviste skibets anmodning om anløb i italiensk havn. Frankrig trådte til og tillod skibet anløb og ilandsætning. Herefter iværksatte Frankrig en anmodning til de øvrige EU-medlemsstater om at bidrage til omfordeling af de ilandsatte irregulære migranter, samtidig med at man skarpt kritiserede Italien for ikke at leve op til sit ansvar. I samme forbindelse lod den franske indenrigsminister forstå, at Frankrig suspendede omfordeling af 3.500 personer fra Italien, der ellers var blevet udmeldt i forbindelse med den politiske erklæring om en midlertidig frivillig solidaritetsmekanisme vedtaget af omkring 20 EU-medlemsstater ultimo juni under fransk EU-formandskab. Forud for Ocean Viking's anløb i fransk havn havde Italien accepteret at modtage 3

andre NGO-skibe med sammenlagt over 800 irregulære migranter ombord, dog efter først at have nægtet adgang til alle ombord på nær dem, der ansås for sårbare.

På rådsmødet ultimo juni 2022 tilsluttede et flertal af medlemsstater sig en politisk erklæring om en solidaritetsmekanisme. Erklæringen indeholdt en aftale om frivillig omfordeling af ankomne på op til 10.000 personer eller alternativt at yde finansiel støtte til projekter i tredjelande eller at yde anden form for støtte til de fem middelhavslande. Danmark valgte ikke at tilslutte sig erklæringen, da Danmark pga. retsforbeholdet ikke vil kunne deltage i en senere EU-retlig udmøntning heraf. Dog tilkendegav man fra dansk side, at Danmark fortsætter med at udvise solidaritet og aktivt bidrager unilateralt svarende til erklæringens solidaritetsbidrag gennem indsatser i tredjelande med henblik på at reducere migrationsstrømme mod EU's ydre grænser.

Den aktuelle diskussion foranlediget af Ocean Viking's anløb i fransk havn skal også ses i lyset af de nuværende høje ankomststal for irregulære migranter i Europa langs migrationsruterne mod EU. Der er i de første ti måneder af 2022 indgivet ca. 700.000 ansøgninger om asyl i EU, Norge og Schweiz (EU+), hvilket er det højeste antal siden 2016, hvor der i alt blev indgivet ca. 1,2 mio. asylansøgninger. I 2015 var tallet ca. 1,3 mio.

Frontex oplyser endvidere, at der de første 10 måneder af 2022 er registreret ca. 275.000 irregulære indrejser i EU+. Der er tale om en stigning på ca. 70 pct. i forhold til samme periode af 2021, og det højeste antal registrerede siden 2016. Middelhavsruterne til Grækenland, Italien og Spanien udgør ca. halvdelen af de irregulære indrejste. Antallet ligger fortsat betydeligt lavere end i 2015, hvor mere end 1 mio. personer indrejste irregulært til de tre middelhavslande.

I øvrigt har der aldrig været flere EU-medlemsstater, der modtager ekspertbistand fra Det europæiske asylagentur, EUAA. 12 medlemsstater har i dag samarbejdsaftaler med EUAA.

Endelig skal det bemærkes, at der pr. 23. oktober 2022 er registret ca. 4 mio. ukrainere under de europæiske midlertidige beskyttelsesordninger, herunder den europæiske midlertidige beskyttelsesordning såvel som nationale ordninger som bl.a. den danske særlov for ukrainere, som har ansøgt om midlertidig beskyttelse i EU+.

3. Formål og indhold

Det vides endnu ikke, hvorvidt formandskabet vil lægge op til konklusioner og i så fald, om der vil være tale om rådskonklusioner, der i så fald skal vedtages ved enstemmighed på det ekstraordinære rådsmøde, eller formandskabskonklusioner, der alene udgør formandskabets egen opsamling på drøftelserne på rådsmødet.

Rådsmødets fokus vil som udgangspunkt være på alle migrationsruterne mod EU, men det er forventningen, at fokus i høj grad vil være på den aktuelle situation i det centrale Middelhav. I den forbindelse har EU-Kommissionen fremlagt udkast til en EU-handleplan for det centrale Middelhav. Der lægges op til tre overordnede indsatsområder: 1) Styrkelse af samarbejdet med partnerlande og internationale organisationer; 2) en mere koordineret tilgang til eftersøgning og redning af migranter til søs; og 3) styrket gennemførelse af den frivillige solidaritetsmekanisme og den fælles køreplan vedtaget i rådet (retlige og indre anliggender) i juni 2022. Det bemærkes, at Danmark valgte ikke at tilslutte sig erklæringen, da Danmark pga. retsforbeholdet ikke vil kunne deltage i en senere EU-retlig udmøntning heraf.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen vil ikke i sig selv have lovgivningsmæssige, statsfinansielle, samfunds- eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Det bemærkes, at evt. rådskonklusioner ikke er juridisk bindende. Det kan dog ikke udelukkes, at der i udkastet til rådskonklusionerne muligvis vil kunne indgå elementer, der afhængigt af indholdet evt. vil kunne få statsfinansielle konsekvenser for Danmark. Afledte nationale udgifter som følge af EU-retsakter afholdes inden for de berørte ministeriers eksisterende bevillingsramme, jf. budgetvejledningens bestemmelser herom.

8. Høring

Sagen har været forelagt i specialudvalget den 21. november 2022.

Dansk Flygtningehjælp (DRC) bemærker, at EU-landene er forpligtede til at sikre adgang til territoriet, til fair og effektive asylprocedurer, samt til ordentlige modtageforhold under asylsagsbehandlingen mhp. at beskytte retten til asyl. DRC mener, at EU-landene bør etablere et europæisk eftersøgnings- og redningsprogram (SAR) i det Centrale Middelhav, samt sikre, at private SAR-både kan bringe flygtninge og asylansøgere i sikkerhed. DRC mener, at den danske regering bør støtte op om etableringen af en effektiv og obligatorisk solidaritetsmekanisme mellem EU-lande og påpeger, at den frivillige og midlertidige solidaritetsmekanisme fra juni 2022 ikke sikrer flygtninge og asylansøgere tilstrækkeligt.

DRC påpeger, at flygtningebeskyttelse er et globalt ansvar og kritiserer regeringens antagelse om, at solidaritetsbidrag kun er effektive, hvis de udføres i samarbejde med tredjelande, og at de medfører en begrænsning i antallet af asylansøgere samt forøger udsendelse af afviste asylansøgere. Hertil bemærker DRC, at målet med en solidaritetsmekanisme aldrig skal være at hindre asylansøgere fra at komme til Danmark eller EU, da en sådan målsætning vil have negative konsekvenser for flygtningebeskyttelse globalt. DRC bemærker endvidere, at EU's Asylagentur kan have en god rolle ift. at støtte EU-lande, hvor asylsystemet er udfordret.

Dansk Flygtningehjælp (DRC) gør opmærksom på deres positionspapir i forbindelse med Kommissionens lancering af en ny EU-handlingsplan for bekæmpelse af smugling af migranter for 2021-2025. I den forbindelse fremhæves fem anbefalinger til EU og medlemsstaterne, herunder at 1) beskyttelse, værdighed, sikkerhed og rettigheder for flygtninge og migranter skal danne fundamentet for indsatser i forhold til menneskesmugling, 2) alle, som er involverede i menneskerettighedskrænkelser i forbindelse med menneskesmugling, herunder myndighedspersoner, skal holdes ansvarlige, 3) arbejde målrettet for at sikre alternativer til irregulær migration, 4) tilgangen til menneskesmugling kræver et mere nuanceret perspektiv, som tager højde for de forskellige aktører, der er involveret i at facilitere bevægelser ad irregulære ruter, 5) uforudsete negative konsekvenser i forhold til beskyttelse skal afdækkes og dokumenteres, og indsatser mod smugling skal understøttes af evidens.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at de sædvanlige skarpe positioner vedrørende balancen mellem solidaritet og ansvar vil blive italesat. Det forventes således, at særligt middelhavslandene vil fokusere på vigtigheden af omfordeling som afgørende for europæisk solidaritet. Andre medlemsstater forventes at understrege

det ansvar, der påhviler frontlinjestaterne i forhold til at beskytte de ydre grænser, men også de særlige forpligtelser, der påhviler medlemsstaterne ved Middelhavet i forhold til redningsaktioner til søs. Andre medlemsstater, særligt frontlinjestaterne, der grænser op til de østlige ruter, forventes at påpege, at man allerede påtager sig et langt større ansvar, da de huser et meget stort antal fordrevne fra Ukraine.

Der forventes, at være bred enighed om betydningen af den eksterne migrationsdimension for at kunne forebygge og reducere migrationspresset på EU's ydre grænser. Der forventes derfor også at være medlemsstater, der vil fremhæve betydningen af etablering af partnerskaber og konkrete samarbejder med tredjelande særligt i Nordafrika mhp. at reducere afgang af smuglernes både med irregulære migranter mod Europa.

10. Regeringens generelle holdning

Generelt støtter regeringen øget overvågning af migrationsbevægelser langs alle ruterne og på EU's eksterne grænser samt sikring af effektiv brug af EU's agenturer i håndteringen af udfordringer på asyl- og grænseområdet. Det anerkendes, at frontlinjestater kan være udsat for et pludseligt og betydeligt migrationspres, og at der derfor kan være behov for konkrete solidaritetsbidrag fra EU's institutioner og andre medlemsstater. For at solidaritetsbidrag kan være effektive skal de føre til en reduktion i irregulære migrationsstrømme mod EU. Hovedfokus bør derfor være på solidaritetsbidrag i form af indsatser i tredjelande langs migrationsruterne, herunder særligt i nabolande til Schengenområdet. Herudover bør der være fokus på solidaritetsbidrag, der kan sikre, at udsendelse intensiveres.

Endeligt er det vigtigt, at der er fokus på, at lande efterlever deres forpligtelser i forhold til internationale konventioner om eftersøgning og redning. Det er vigtigt for den civile skibsfart, herunder i forbindelse med skibes bistand til landes eftersøgnings- og redningstjenesters opsamling af nødstedte, kan ske med mindst mulig forstyrrelse for skibsdriften.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.